

NOTULEN OPENBARE VERGADERING VAN 5 SEPTEMBER 2019

van de Adviescommissie Cultuurhistorisch Erfgoed Westland gehouden:
in het gemeentekantoor te Naaldwijk, Laan van de Glazen Stad, Radijs

Aanwezig

Plaatsverv. Voorz.	:Sandra Burggraaf	- restauratiearchitectuur en herbestemming
Leden	:David van Pijkeren	- restauratiearchitectuur en bouwhistorie
	:Piet van der Valk	- bouwkunde en lokale historie
Gemeente	:Peter Bouwer	- beleidsuitvoerend med. Historisch Erfgoed
	:Jan Keizer	- inspecteur Bouw- en Woningtoezicht
Gasten	:Frank de Klerk	- Genootschap Oud Westland
	:Ien van den Berge	- Mariendijk 51 Honselersdijk
	:Ysabel van der Meer	- Kerkstraat 8 Naaldwijk
	:Eric de Koning	- Timmerfabriek en aannemerij De Koning
	:Ben Boswerger	- Architect mbt Molenstraat 27 Monster
	:Teun van den Dries	- Heulweg 18 Wateringen

Afwezig

met kennisgeving	:Ton Immerzeel	- historie en archeologie
	:Mauro Smit	- Voorzitter

1. Opening, mededelingen, vaststellen agenda

Het voorzitterschap wordt vanwege de aangekondigde afwezigheid van de heer Mauro Smit, overgenomen door Sandra Burggraaf. De voorzitter opent de vergadering en de agenda wordt overeenkomstig vastgesteld.

2. Verslag vergadering 18 juli 2019

Het verslag wordt overeenkomstig vastgesteld.

3. Planbeoordeling

3.1. W-AV-2019-1197 dubbelglas in ramen voorgevelkozijnen Kerkstraat 9 Naaldwijk

Mevrouw Van der Meer en haar aannemer de heer De Koning geven een toelichting met betrekking tot het herstellen en verzwaren van het bestaande raamhout ten einde HR++ glas te kunnen plaatsen. In het dubbelglas wordt ter plaatse van de roeden in het raam een aluminium sprosse geplaatst en een plakroede aan de buitenkant.

Volgens de heer De Koning heeft hij dit principe toegepast bij veel historische panden. Volgens hem is het rendement hoger dan met monumentenglas en verlies van historisch materiaal is er niet. Ook het aangezicht wijzigt niet.

De monumentencommissie is het niet eens met de heer De Koning. Het raam wordt dikker door het glaspakket en de woning verliest daardoor grotendeels de authenticiteit. Vanwege de bijzondere monumentale waarde van de voormalige pastorie, hecht de commissie waarde aan een herstel wat recht doet aan deze waarde en authenticiteit. De commissie adviseert monumentenglas ondanks het verschil in isolatiewaarde. De commissie betreurt de wijze van kozijnvervanging zoals die van de burens van Kerkstraat nr. 8. Het argument om de eenheid van nummer 8 en 9 te herstellen, geeft voor de commissie geen aanleiding haar advies bij te stellen. De commissie ziet de eenheid graag hersteld, maar dan in een toekomstige restauratie bij nummer 8, waarbij de kozijnen, raamhout en glas worden gereconstrueerd naar de authentieke stijl.

Advies:

De monumentencommissie adviseert het college, niet akkoord te gaan met de voorgenomen wijziging van het monument aan de Kerkstraat 9 te Naaldwijk. Het betreft één van de oudste huizen van Naaldwijk, dat voor de Reformatie diende als woning voor de pastoor en als Latijnse school. De kozijnen van nummer 9 zijn nog authentiek. Het aanbrengen van HR++ glas met het verzwaren van het raamhout en plakroeden, is een te grote ingreep op de bouwstijl. De commissie ziet graag de ramen behouden. Indien een duurzaamheidsslag wordt verlangd, stelt de commissie achterzetbeglazing voor. Een andere mogelijkheid is het glas te vervangen door Ruysdaelglas met weliswaar een lagere isolatiewaarde dan HR++, maar een beter alternatief met betrekking tot het behouden van de bouwstijl.

3.2. W-AV-2019-1439 Heulweg 18 te Wateringen, restauratie woning

De heer Teun van den Dries geeft een toelichting van de wijzigingen in de tekeningen naar aanleiding van de opmerkingen uit de vergadering van de commissie van 18 juli.

De monumentencommissie complimenteert de heer Van den Dries voor de volledigheid en de zorgvuldigheid van de stukken en is dankbaar dat haar advies ter harte is genomen.

Er zijn een aantal bemerkingen:

- Betreffende de detaillering kopgevel stal; zoek naar een onopvallende detaillering met bijv. specie en kantpan ipv boeideel,
- Kozijn 20 en 21 lijken te zijn verwisseld voor wat origineel betreft. In tegenstelling tot de tekening vermoed de monumentencommissie dat kozijn 20 origineel is en 21 een vervanging uit het verleden.

Advies:

De monumentencommissie heeft kennis genomen van de stukken met betrekking tot het isoleren van de kap van de stal en het restaureren/vervangen van de raamkozijnen. De volledigheid en zorgvuldigheid van de informatie en de aanpak is voorbeeldig. De monumentencommissie adviseert **positief** op de vergunningaanvraag. Er zijn twee bemerkingen:

- Extra aandacht voor het detail van de aansluiting dakbeschot en gevelpannen ter plaatse van de kopgevel. Indien mogelijk heeft een traditionele oplossing met specie de voorkeur boven een boeideel.
- De commissie vermoed dat de in de tekening "DO-03 Tekeningenboek Opname_Kozijnen" aangemerkte "kozijn 20" origineel is en adviseert kozijn 21 te vervangen.

3.3. Molenstraat 27 te Monster voorbespreking wijzigingsplan

De heer Ben Boswerger van Bureau Boswerger, ligt het plan toe. Het gemeentelijk monument is in een zeer slechte bouwkundige staat. Er is ook overleg geweest met Bureau Moned. Een bouwhistorisch rapport of waardestelling is vanwege de verstoring en geringe aanwezigheid van hoge historische waarden inhoudsloos. Om kostentechnische redenen wordt voorgesteld het monument te slopen en de voor- en zijgevel te reconstrueren en een derde laag toe te voegen. De monumentencommissie verwacht dat reconstructie niet tot het gewenste resultaat zal leiden. Bouwtechniek, -wijze, -materiaal en architectuur zullen, zonder goede monitoring, verloren gaan. De commissie is voorstander van het behoud en herstel van de gevels en het terugbrengen van de detaillering van kozijnen en winkelpui van voor de vervanging in 1988. De commissie vindt een derde laag in het verlengde van de voorgevel detoneren en de historische waarde teveel aantasten. De gevel van een derde laag zou tenminste pas na een stramien achter de voorgevel te worden opgetrokken. Architectuur zou meer verfijnd, maar niet historiserend, kunnen worden met verwijzingen naar de oorspronkelijke bouw.

De heer Boswerger dankt de commissie voor dit vooroverleg en zal dit met zijn opdrachtgever verder bespreken.

3.4. Verzoek aanpassing redengevende omschrijving Wateringseweg 13 Poeldijk

In de redengevende omschrijving van het monument aan de Wateringseweg 13, wordt de oorspronkelijke kniekas met oorspronkelijke druiventeelt op het achtererf “beschermingswaardig” genoemd. De vraag is of dit betekent dat dit onderdeel uitmaakt van het monument. De monumentencommissie geeft aan dat de kas met oorspronkelijke druiventeelt beschermd zijn als monument. Bovendien geeft de monumentencommissie aan dat zij in haar brief aan het college van 10 april 2017 heeft geadviseerd historisch tuinbouwerfgoed te inventariseren en te waarderen, vanwege het in rap tempo verdwijnen van deze elementen die het Westland zo groot heeft gemaakt. De monumentencommissie heeft destijds een aanzet gedaan van een inventarisatie, maar geeft aan dat dit niet volledig is. Helaas is tot op heden door de gemeente nog geen actie ondernomen om de inventarisatie en waardering van historisch tuinbouw erfgoed uit te laten voeren. Derhalve is de monumentencommissie extra alert wanneer er een verzoek komt om dit erfgoed te saneren. Aangezien de kas aan de Wateringseweg 13 een gemeentelijk monument betreft, zal een verzoek tot sloop en afvoeren als monument zeer goed gemotiveerd moeten worden bijvoorbeeld op basis van een inventarisatie en waardering van het nog aanwezige tuinbouwerfgoed. De commissie adviseert het college niet akkoord te gaan met een aanpassing van de redengevende omschrijving alleen op basis van het argument “schaalvergroting glastuinbouw”.

3.5. Voornemen vervangen aluminium kozijnen, door kunststof, Molenstraat 15 Naaldwijk

De monumentencommissie neemt dit ter kennisgeving aan en ziet de adviesaanvraag met belangstelling tegemoet. Mogelijk in het overleg van 10 oktober nog voor te bespreken.

3.6. Verzoek plaatsing zonnepanelen op veranda bij Mariëndijk 51 Honselersdijk

Uit een vooroverleg monumentencommissie 26-09-2013:

- De monumentencommissie adviseert de stalen constructie uit te voeren in mat zwart poedercoating en niet in de kleur crème wit.
- De bevestiging dient bij voorkeur in de voegen te worden geboord.
- De commissie verlangt meer inzicht in de wijze van bevestiging aan de gevel middels een bevestigingsdetail.

Daarna is het niet meer bij de monumentencommissie ter tafel geweest.

Er is d.d. 12-2-2014 vergunning verleend voor het plaatsen van de veranda.

De monumentencommissie heeft in haar vergadering van 18 juli besloten in het vervolg negatief te zullen adviseren bij het verzoek om plaatsen van zonnepanelen bij een monument. Ook op dit verzoek volgt een negatief advies.

De commissie verwijst naar andere mogelijkheden om toch van zonne-energie te profiteren. Mevrouw Van den Berge stelt de vraag met betrekking tot het herstellen van het pannendak. De kruispannen zijn nog te krijgen. De monumentencommissie adviseert eigenaren van monumenten een abonnement bij de Monumentenwacht af te sluiten. De Monumentenwacht controleert en repareert daar waar nodig, het monument en stelt een meerjarenonderhoudsrapport samen.

3.7. Verzoek plaatsing zonnepanelen Monsterseweg 12 's-Gravenzande (onder voorbehoud)

Er zijn geen aanvullende gegevens ontvangen. Agendapunt wordt verplaatst naar de eerstvolgende vergadering. Echter gezien de criteria die de monumentencommissie wil hanteren worden zichtbare zonnepanelen bij, op of aan monumenten afgeraden.

4. Rondvraag en sluiting

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering rond 12:00 uur gesloten.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de
Adviescommissie Cultuur Historisch Erfgoed Westland

d.d.: 10 oktober 2019

Voorzitter:

Secretaris: